

Популяризація наукових знань в контексті розвитку науково-популярної періодики

У статті розглянуто науково-популярні журнали України, зокрема їх типологію, специфіку, перспективи розвитку. Проаналізовано основні проблеми видання науково-популярної періодики на території нашої держави.

Ключові слова: науково-популярна періодика, наука, знання, журнал, типологія, проблеми розвитку.

У світі панування комунікаційних технологій інформація стає рушієм прогресу. Сьогодні до інформаційного продукту ставляться прискіпливо, висуваючи підвищені вимоги до його якості. З розвитком науки та освіти ці вимоги поступово змінюються. Виникає ситуація, коли потреби суспільства не задовольняються повною мірою. Періодична преса виступає у ролі комунікатора знань. Своєю чергою, науково-популярна періодика спрямована на поширення наукової інформації в суспільстві.

Природничі, технічні, суспільні та інші науки можуть сприяти вирішенню соціально-економічних проблем. Отже, економічні питання та наука тісно пов'язані між собою. Ще в XVII ст. саме наукові знання почали використовувати для забезпечення добробуту населення. Капіталістичне виробництво стало соціальним стимулом розвитку природознавства. Для цього наука мала вийти на новий щабель розвитку [1, 6–7; 2, 206–207].

Сьогодні науково-популярна періодика робить знання «популярними», доступними. Ідеться про спроможність науково-популярної періодики сприяти поширенню наукової інформації, забезпечуючи спілкування між фахівцями суміжних і віддалених галузей знань, а також формування наукового світогляду, громадської думки з життєво важливих проблем розвитку науки і техніки, суспільства, сприяючи інтелектуалізації суспільства [3, 9].

Деякі спеціалізовані періодичні видання прагнуть гармонійно поєднувати високий рівень науковості та популярність, доступність викладу. На труднощі під час такого «поєднання» вказувала ще у 1880 р. редакція одного з перших у світі спеціальних електротехнічних журналів «Електричество»: «Вступаючи у третій рік видання, ми хоча й набули деякої досвідченості, але ще й досі прислуховуємося до різних думок про ваш журнал. Нам доводиться часто обирати між двома крайніми напрямками: суто науковим і технічним, з одного боку, та популярним – з іншого. Найчастіше нам доводиться вислуховувати докори щодо того, що ми відводимо мало місця статтям загальнодоступним, і, між іншим, до нас надходять такі співчутливі відгуки за статті доволі серйозні... Підкоряючись голосу більшості, ми можемо обіцяти нашим читачам, що постараємося відве-

сти більше місце статтям популярним і звернути більше уваги на загальнодоступність їх викладу. Водночас ми не можемо сказати, що наш журнал, маючи назву «Електричество», не може і не повинен ігнорувати справжні успіхи як теоретичних, так і практичних у цій галузі знань, і зобов'язаний донести їх до читачів, хоч би як рамки популярної статті не обмежували» [3, 19; 4].

Науково-популярна періодика ознайомлює читача з наукою. У наш час лише видання такого профілю можуть виконувати це завдання. Придбаний науково-популярний часопис буде кориснішим за звичайне інформаційне видання, адже статті, опубліковані в спеціалізованому журналі, не втраять своєї актуальності через кілька років, а навпаки, будуть корисними для вивчення тієї чи тієї галузі науки. Зазвичай на сторінках сучасних популярних періодичних видань природничої тематики можна знайти безліч ілюстрацій, і це неабияк покращує сприйняття інформації, особливо у дитячому та підлітковому віці. Усе зазначене вище свідчить про те, що такий тип видання є цікавим для молодого покоління, яке, можливо, у майбутньому займатиметься наукою.

Отже, якщо суспільство хоче бути розвиненим і мати нормальний рівень матеріального добробуту, треба змінювати ставлення до науки. Бо це головний чинник розвитку сучасної економіки, фундаментом якої є не матеріальне виробництво, а інформаційні технології [5].

Становище науково-популярної періодики з минулого століття зазнало змін. Зі слів дослідника наукової комунікації та періодики О. Коновця, в Україні нині сформувалася певна система наукових, фахових і науково-популярних періодичних видань, яка певною мірою відповідає новим умовам функціонування науки і техніки. Зокрема, науковець пише, що у цій системі мало якісних та елітарних науково-популярних журналів, в яких висвітлювалися б проблеми науки й освіти. Бракує в інформаційному просторі країни також оперативних масових наукових видань [3, 14]. Усе вищезазначене підтверджує актуальність обраної теми.

Дослідник О. Романчук зазначає, що в українському інформаційному просторі «совєтської» доби були такі цікаві журнали, як «Знання та праця»

(«Наука — фантастика»), «Наука і суспільство», які користувалися заслуженим авторитетом серед більш ніж сотисячної аудиторії читачів. Натомість в Росії зуміли зберегти і примножити традиції таких науково-популярних видань, як «Вокруг света», «Техника молодежи», «Знание — сила», «Наука и жизнь» (існує й англomовна версія «Science and Life»), «Юный техник» (популярний журнал про науку, техніку, фантастику для дітей та юнацтва). Нині в Росії видаються науково-популярні альманахи «Не может быть», «Что нового: в науке и технике» (журнал, в якому друкуються матеріали із щомісячника «Popular Science»), «Экология и жизнь». Також виходить російською мовою журнал «GEO» (якісне видання про природу, техніку, про людей і подорожі). Започатковано російське видання популярного географічного журналу «National Geographic» [6].

Мета нашого дослідження — розглянути науково-популярні журнали України, зокрема їх типологію, специфіку, перспективи розвитку. Мета роботи передбачає вирішення таких завдань: визначити особливості українських науково-популярних часописів; з'ясувати тенденції їх розвитку; проаналізувати основні проблеми видання науково-популярної періодики в Україні.

Об'єкт дослідження — науково-популярні видання.

Предмет дослідження — українськомовна та російськомовна науково-популярна періодика, що розповсюджується на території України.

У своєму дослідженні для опрацювання журнальних матеріалів і викладення результатів ми використали загальнонаукові методи аналізу, узагальнення, порівняння та аналогії, а також описовий метод.

В історії сучасної науки вироблення механізмів оприлюднення наукових досліджень, результатів експедицій стає важливим чинником у розвитку інтелектуального потенціалу людства. Наукові періодичні видання є основним джерелом інформації для налагодження комунікації вчених і фахівців. Науково-популярна періодика, своєю чергою, є платформою для поширення відомостей про науку серед пересічних читачів. Відбувається спілкування науковців з нефаківцями, тобто зі звичайною аудиторією — людьми, яких цікавлять дослідження, але які не володіють спеціальною термінологією. Зародження науково-популярної літератури — певний етап інформаційного процесу в науці.

Техніка передавання багатьох інтелектуальних досягнень до скарбниці людського пізнання стала прихованим двигуном науки, починаючи з XVIII ст. Вона сприяла консолідації колективних зусиль, результати яких значно перевищують досягнення окремої людини. Наприкінці XIX — на початку XX ст. в Європі вже видаються спеціалізовані журнали з різних галузей науки і техніки [3, 10].

Оскільки система періодичних видань відображає процеси, які відбуваються в науці, то ступінь спеці-

лізації журналів щодо конкретної галузі знань повинен бути таким же, як і ступінь спеціалізації вчених щодо цієї ж галузі знань, щоб було мінімальне перекриття тематики. Водночас, крім спеціальних журналів, учений потребує періодичних видань загальнонаукового характеру, тематика яких виходила б за рамки певної дисципліни (близькі суміжні галузі знань), а також науково-популярної літератури (віддалені суміжні галузі знань) [3, 10].

Питання, що стосуються випуску наукової та науково-популярної літератури, розглядали вчені О. Романчук, Т. Яцків, В. Гаташ, С. Хомінський, О. Коновець, О. Беляков, С. Суворова та ін. В їхніх статтях робляться спроби охарактеризувати роль науково-популярних видань у популяризації знань, зокрема йдеться про перспективи сучасної наукової спеціалізованої періодики та висвітлення окремих проблем на сторінках цих часописів. Приміром, науковець О. Романчук розглядає питання пропаганди науки через науково-популярну літературу; пише про становище таких видань у колишньому Радянському Союзі, сучасній Україні та Росії [7, 6]. Т. Яцків у своїй статті «Наукова періодика в Україні: перспективи та проблеми розповсюдження» наголошує на тому, що «науковий журнал залишається основним оперативним джерелом нової інформації про досягнення науки і техніки і, отже, найголовнішим засобом, що сприяє прискоренню науково-технічного прогресу» [8]. Оглядач видання «Дзеркало тижня» В. Гаташ пише про «перебудову наукової популяристики» і наводить фрагменти інтерв'ю з редакторами науково-популярних видань [9]. Науковець С. Хомінський аналізує вітчизняну наукову літературу з екологічної проблематики [10]. Окремі аспекти науково-популярної літератури висвітлювала дослідниця Е. Огар у статті «Сучасна науково-популярна література: зникнення чи трансформація виду» [11]. Пресознавець О. Коновець досліджує науково-просвітницькі видання України XIX — першої третини XX ст. [12]. Вчений О. Беляков у своїх статтях пише про ЗМІ, які висвітлюють проблеми довкілля та екології [13]. Проте сьогодні досі бракує ґрунтового дослідження науково-популярної періодики України, зокрема якісних видань цього виду.

У 1961 р. вчений та письменник І. Єфремов у журналі «Природа» писав: «Успіх наукової популяризації лише підкреслює, що минув час, коли для пропаганди наукових знань доводилось постачати їх мандрівною, пригодницькою чи детективною декорацією. Тепер у сумі накопичених знань і своєї дієвості наука цікава сама по собі ... З чимраз більшим поширенням знань і вторгненням науки в життя суспільства дедалі вагомішою ставатиме їхня роль в будь-якому виді літератури». Дійсно, розвиток науки стає темою для багатьох публікацій. Зокрема, у засобах масової інформації започатковуються спеціальні розділи, рубрики [6].

Щодо української наукової та науково-популярної періодики, то можна зазначити, що у структурі

Національної академії наук України функціонує видавничий дім «Академперіодика», який видає такі загальноакадемічні журнали: «Вісник НАН України» (загальнонауковий та громадсько-політичний журнал), «Доповіді НАН України» (науково-теоретичний журнал), «Наука та інновації» (науково-практичний журнал). Крім того, існує проект підтримки «особливо важливих» періодичних видань, а також програма підтримання рейтингу вітчизняних наукових публікацій у світі [3, 13; 14; 15].

Зміни сталися й у розвитку науково-популярної періодичної преси. Крім часописів «Наука і культура», «Рідна природа», «Трибуна» та ін., з'явилося чимало журналів, які презентують нові типи й напрями науково-популярних видань. Особливого поширення набули журнали історико-культурологічного спрямування («Пам'ятки України», «Краєзнавство», «Український світ»), покликані сприяти відновленню історичної пам'яті, формуванню національної самосвідомості народу [3, 13].

Сьогодні збірник наукових праць «Наука і культура» не є загальнодоступним часописом. Сайт видання не функціонує, у Науковій електронній бібліотеці періодичних видань НАН України можна переглянути матеріали лише за 2008 та 2009 рр. [16]. Фактично цей часопис пересічний читач не може придбати.

В архіві науково-популярного екологічного журналу «Рідна природа» останній номер датується 2008 р. На веб-сайті новини так само розміщені за 2008 р. [17]. Наразі журнал неможливо придбати у пресових кіосках.

Журнал «Трибуна» — видання громадської науково-просвітницької організації «Знання України». На сайті товариства подано опис журналу: часопис громадсько-політичної та теоретичної думки України, популяризатор сучасних наукових ідей, ефективних шляхів вирішення соціально-економічних проблем розбудови нашої держави. Крім того, на веб-сторінці представлені такі періодичні видання, як «Наука і культура», «Наука і суспільство», науково-популярний астрономічний часопис «Наше небо» [18].

В еру ринкових відносин важливим питанням залишається поширеність та доступність видання для читачів. Наприклад, сайт електронної бібліотеки періодики «Press Point» у розділі «Наукові видання» пропонує придбати або передплатити такі журнали: «National Geographic Україна», «Наука и техника», «Alma Mater», «Адвокат», «Алгебра и логика», «Альгология», «Археология», «Библиотековедение», «Биотехнология», «Вісник Національної академії наук України», «Вісник фармації», «Всесвітня література та культура в навчальних закладах України», «Доповіді Національної академії наук України», «Журнал органічної та фармацевтичної хімії», «Зарубіжна література в школах України», «Збірник

наукових праць», «Искатель», «Искусственный интеллект», «Карантин і захист рослин», «Клінічна фармація», «Колосок» (рус.), «Колосок» (укр.), «Комп'ютер у школі та сім'ї», «Корми і Факти», «Лікарська справа», «Мандрівець», «Металлургические процессы и оборудование», «Метрологія та прилади», «Мінеральні ресурси України», «Наука та інновації», «Наука, релігія, суспільство», «Нумізматика і фалеристика», «Свинарство України», «Сіверянський літопис», «Технічна електродинаміка», «Технополис», «Український ботанічний журнал», «Фізика сознания и жизни, космология и астрофизика», «Філософские науки», «Філософська думка», «Хранение и переработка зерна»; газети: «Открытия и Гипотезы», «Природа і суспільство», «Украинская техническая газета» [19]. Загалом 59 наукових видань.

У підрозділі «Науково-популярні видання» — 28 часописів: «Наука и техника», «Alma Mater», «Адвокат», «Алгебра и логика», «Альгология», «Вісник Національної академії наук України», «Вісник фармації», «Всесвітня література та культура в навчальних закладах України», «Доповіді Національної академії наук України», «Журнал органічної та фармацевтичної хімії», «Зарубіжна література в школах України», «Искатель», «Искусственный интеллект», «Клінічна фармація», «Колосок» (рус.), «Колосок» (укр.), «Корми і Факти», «Мандрівець», «Наука та інновації», «Наука, релігія, суспільство», «Нумізматика і фалеристика», «Открытия и Гипотезы», «Свинарство України», «Сіверянський літопис», «Украинская техническая газета», «Український ботанічний журнал», «Філософские науки», з котрих дві газети [20]. З географічного профілю представлено лише журнал «National Geographic Україна». Серед науково-популярних часописів чомусь згадуються «Вісник НАН України», «Доповіді НАН України», «Наука та інновації», хоча за своїми матеріалами їх не можна зараховувати до цього підрозділу, так само як деякі з вищезгаданих видань. Це, своєю чергою, засвідчує необхідність в обґрунтованій класифікації наукових видань.

Дослідник О. Коновець у своїй статті «Сучасна періодика в системі наукової комунікації» зазначив такі часописи, як «Пам'ятки України» (науково-популярний журнал) [21], «Краєзнавство» (щоквартальний науковий часопис) [22], «Український світ» (науково-популярний журнал універсального змісту) [23]. Усі ці журнали важко знайти у вільному продажу.

Починаючи з 2013 р., науково-популярна періодика в Україні зазнає змін. Приміром, збільшується наклад видання «Світова географія»: станом на серпень цього року журнал нараховує 50 тис. прим. [24]. До пресових крамниць, хоча й не до всіх, у продаж надходить така періодика: науково-популярне видання «Пам'ятки України: історія та культура»,

яке присвячене проблемам збереження й популяризації скарбів матеріальної і духовної культури; єдиний в Україні науково-популярний журнал з питань музичної культури «Музика»; науково-популярне видання «Український театр», на сторінках якого висвітлюються історія і сучасний стан театрального мистецтва, тощо. Останні три часописи друкує національне газетно-журнальне видавництво «Культура» [25]. Своєю чергою, журнал «Світова географія» став першим в Україні науково-популярним географічним часописом, засновником якого є редакція «Світова географія». Спочатку це видання виходило в Івано-Франківську, потім у Львові, а вже з 2002 р. у Києві [24].

На території України також розповсюджуються закордонні видання. Наприклад, у спеціальних пунктах реалізації періодики можна знайти англомовні часописи. Крім того, продовжують надходити в продаж журнали міжнародного зразка — науково-популярні часописи російських редакцій: «National Geographic Россия» [26], «GEO» [27] та ін. Також працює українська редакція російського науково-популярного журналу «Вокруг света», проте за своїм контентом журнал не відрізняється від часопису, який розповсюджується в Росії. Лише у випусках «Вокруг света» з позначкою «українське видання» розміщено рекламну інформацію, яка є актуальною на території України [28]. Крім того, «National Geographic Россия», «GEO», «Вокруг света» є російськомовними часописами. Переважна більшість крамниць періодичних видань пропонують пересічному читачеві журнали «Вокруг света», «GEO» та лише деякі — «National Geographic Россия».

Отже, переважна більшість періодики науково-популярного профілю не є загальнодоступною, масовою, адже не доходить до споживача. Найбільш поширеними залишаються російськомовні видання. З 2013 р. в Україні було започатковано українськомовну редакцію міжнародного науково-популярного журналу «National Geographic». Слід зазначити, що журнал не виходить у більшості пострадянських країн, крім Росії, країн Балтії та Грузії. Та й у Грузії та Латвії журнал почав видаватися лише наприкінці 2012 р. [29].

«National Geographic Україна» — міжнародний науково-популярний часопис, що видається українською мовою. Професор К. Мезенцев, голова київського відділу Українського географічного товариства, пише, що завдяки цьому з'являється можливість обмінюватися науковими ідеями, відкривати нові факти, спостерігати за сміливими експедиціями та мандрівками нашою планетою [30, 10]. Загалом поява такого видання засвідчує, що Україна починає впевненіше входити у міжнародний інформаційний та науковий простір. Але зважаючи на те, що видання є закордонним аналогом і більшість матеріалів

перекладаються з англомовних статей, які також можна знайти у російськомовному «National Geographic», то українськомовну версію журналу неможливо вважати повноцінним вітчизняним науково-популярним часописом.

Отже, основна особливість вітчизняних науково-популярних часописів полягає у їх специфіці. Існують видання, які можна умовно назвати універсальними науково-популярними часописами («Вокруг света», «GEO», «National Geographic Україна», «National Geographic Россия», «Український світ», «Наука і суспільство», «Колосок»). До спеціалізованих науково-популярних журналів зараховуємо видання «Пам'ятки України», «Музика», «Український театр», «Світова географія», «Наше небо». Крім того, розвиток українських науково-популярних часописів багато в чому залежить від ринкових відносин. Приміром, в Україні досить поширеними є міжнародні аналоги видань, зокрема «National Geographic Україна», «National Geographic Россия», «GEO», «Вокруг света» та «Світова географія», з яких переважна більшість є російськомовними. Основною проблемою залишається питання розповсюдження науково-популярної періодики. Такі журнали, як «GEO», «Вокруг света», «National Geographic Україна», «Наука и техника», реалізуються в кіосках періодичних видань, які переважно розміщуються на зупинках громадського транспорту. Своєю чергою, «National Geographic Россия», «Світова географія» та ін. — лише на книжкових ринках, у торгових центрах, у спеціальних пунктах продажу тощо. А часописи «Пам'ятки України», «Музика», «Український театр» вкрай рідко можна побачити у вільному продажу, але існує можливість передплати безпосередньо у видавництві.

1. *Гайдено П. П.* Эволюция понятия науки (XVII—XVIII вв.). Формирование научных программ нового времени / Пиам Павловна Гайдено. — М., 1987. — 447 с.

2. *Маркс К.* Экономические рукописи 1857—1859 гг. / К. Маркс, Ф. Энгельс. — 2-е изд. — Т. 46. — Ч. II. — С. 206—207.

3. *Коновець О.* Сучасна періодика в системі наукової комунікації // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка; Сер.: Журналістика. — 2008. — Вип. 16. — С. 9—15.

4. *Шателен М. А.* Русские электротехники второй половины XIX века / М. А. Шателен. — М.: Госэнергоиздат, 1950. — С. 354—371.

5. *Головаха Є.* Філософія "андрівника": інтерв'ю // День. — 2013. — № 142.

6. *Романчук О.* Науково-популярна література в Україні: втрат більше, ніж здобутків [Електронний ресурс] / О. Романчук. — URL: http://www.universum.lviv.ua/archiv/journal/2007/proplit_7.html.

7. *Романчук О.* Роль науково-популярної літератури у пропаганді знань // Вісник Львів. ун-ту. Сер.: Журналістика. — Львів, 2011. — Вип. 34. — С. 188—194.

8. *Яцків Т. М.* Наукова періодика в Україні: перспективи і проблеми розповсюдження [Електронний ресурс] /

Т. М. Яцків. — URL: http://www1.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2011_05/12_Yatskiv.pdf.

9. *Гаташ В.* І кому він потрібен, цей наук-поп? [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. — 2011. — 8 черв. — URL: http://gazeta.dt.ua/SCIENCE/i_komu_vin_potriben,_tsey_nauk-pop.html.

10. *Хомінський С. Й.* Огляд вітчизняної наукової літератури з екологічної проблематики в засобах масової інформації // Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. — 2007. — Лип.—верес. — Т. 28. — С. 58—62.

11. *Огар Е.* Сучасна науково-популярна література: зникнення чи трансформація виду // Реалії та перспективи українського книжкового ринку (Про інформаційний маркетинг. І не лише про нього...) : зб. ст. і матер. круглого столу "Розвиток інформаційного маркетингу на книжковому ринку України" / упоряд. Є. І. Огар. — Львів : Аз-Арт, 1997. — С. 80—99.

12. *Коновець О. Ф.* Наукова періодична преса в Україні: історичні традиції і сучасні проблеми // Вісник журналістики. — К. : РВЦ «Київський університет», 1998. — Вип. 6. — С. 59—62.

13. *Беляков О. О.* Висвітлення проблем довкілля у спеціалізованій пресі // Українська журналістика—97. — К., 1997. — С. 35—39.

14. *Наукові* публікації і видавнича діяльність НАН України [Електронний ресурс]. — URL: <http://www1.nas.gov.ua/publications/Pages/default.aspx>.

15. *Видавничий* дім "Академперіодика" [Електронний ресурс]. — URL : <http://akademperiodyka.org.ua>.

16. *Наукова* електронна бібліотека періодичних видань НАН України [Електронний ресурс]. — URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/12687>.

17. *Рідна* природа [Електронний ресурс]. — URL: <http://ridnapriroda.wordpress.com>.

18. *Товариство* "Знання" України [Електронний ресурс]. — URL: <http://znannya.org.ua/periodicals.htm>.

19. *Научные* издания [Електронний ресурс]. — URL: <http://presspoint.ua/katalog/nauchnye-izdaniya/0/1/32>.

20. *Научно-популярные* издания [Електронний ресурс]. — URL: <http://presspoint.ua/katalog/nauchnye-izdaniya/106/1/32>.

21. *Пам'ятки* України (журнал) [Електронний ресурс]. — URL: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Пам'ятки_України_\(журнал\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Пам'ятки_України_(журнал)).

22. *Краєзнавство* (журнал) [Електронний ресурс]. — URL: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Краєзнавство_\(журнал\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Краєзнавство_(журнал)).

23. *Український* світ (журнал) [Електронний ресурс]. — URL: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Український_світ_\(журнал\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Український_світ_(журнал)).

24. *Світова* географія (журнал) [Електронний ресурс]. — URL: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Світова_географія_\(журнал\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Світова_географія_(журнал)).

25. *Видання* Національного газетно-журнального видавництва "Культура" [Електронний ресурс]. — URL : <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/259323;jsessionid=95545B4BA3F920D771F1AC2CE8EB820E>.

26. *National Geographic* (журнал) [Електронний ресурс]. — URL: [http://ru.wikipedia.org/wiki/National_Geographic_\(журнал\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/National_Geographic_(журнал)).

27. *GEO* [Електронний ресурс]. — URL: [http://ru.wikipedia.org/wiki/Geo_\(журнал\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/Geo_(журнал)).

28. *Вокруг* света [Електронний ресурс]. — URL: http://ru.wikipedia.org/wiki/Вокруг_света.

29. *Губенко Д.* Українська аудиторія скучила за науково-популярним жанром : інтерв'ю [Електронний ресурс] / Д. Губенко. — URL: <http://ua.ejo-online.eu/tag/науково-популярна-преса> (17. 03. 2013).

30. *National Geographic* Україна : журнал. — 2013. — Квіт. — № 1.

Подано до редакції 20. 11. 2013 р.

Zadorozhna Olena. Popularization of scientific knowledge in the context of popular science periodicals.

The article deals with the popular science magazines of Ukraine, namely their typology, specificity and perspective of development. It is analyzed the basic problem of existence of popular science periodicals in Ukraine.

Keywords: popular science periodicals, science, knowledge, magazine, typology, problems of development.

Задорожная Е. С. Популяризация научных знаний в контексте развития научно-популярной периодики.

В статье рассматриваются научно-популярные журналы Украины. А именно их типология, специфика, перспектива развития. Проанализировано основные проблемы существования научно-популярной периодики на территории Украины.

Ключевые слова: научно-популярная периодика, наука, знание, журнал, типология, проблемы развития.